

О.О.Крайнов,
Канд. біол. наук, доцент
Одеський державний аграрний університет

РЕАКЦІЯ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ РІЗНОЇ СЕЛЕКЦІЇ НА ПОПЕРЕДНИК В УМОВАХ БЕССАРАБІЇ

Вступ. Основною задачею виробника є отримання високого, економічно виправданого, врожаю зерна у чому значна роль належить сорту. Сучасний ринок пропонує виробникам велике різноманіття сортів, як вітчизняної так і закордонної селекції, що відповідають природно-економічним умовам зони і забезпечують високу біологічну урожайність.

Метою досліджень було визначення найкращих сортів озимої м'якої пшениці за рівнем врожаю та якістю зерна в умовах Бессарабії в залежності до попередників.

Матеріал та методика. Досліди проводились на дослідних ділянках КФГ «Балкани» Саратського району Одеської області. Об'єктом дослідження були 36 сортів озимої м'якої пшениці різної селекції, серед яких 24 сорти селекції Селекційно-генетичного інституту Національного центру насінництва і сортовивчення (м. Одеса), 5 сортів селекції фірми «Дріада» та Інституту зрошувального землеробства (м. Херсон), 7 сортів закордонної селекції. Всі сорти висівались по трьом попередника: озима пшениця, озимий ріпак та соняшник, загальна площа ділянки була 600 м² (табл. 1).

Висновки. Серед 36 сортів озимої м'якої пшениці найбільш продуктивними є сорти вітчизняної селекції, а саме СГІ НЦНС, які найбільш адаптовані до умов півдня Одеської області. Слід відмітити сорти Ветеран, Кругозір, Мудрість одеська, Щедрість одеська, Наснага та Манера одеська з високим рівнем врожаїв в залежності від попередника. Сорти херсонської селекції характеризуються самим крупним і виповненим зерном і навпаки сорти закордонної селекції відрізнялися мілким зерном. Це пов'язано з поганою адаптацією закордонних сортів до умов

півдня Одеської області і кращою адаптацією херсонських сортів до умов південного Степу України.

Таблиця 1 - Урожайність сортів озимої пшениці в залежності від попередника, ц/га

Сорт	Попередник			Середнє
	пшениця	ріпак	соняшник	
Ветеран	67,5	95,3	72,0	78,3
Наснага	89,3	76,4	71,0	82,9
Січ	69,8	89,9	61,1	79,9
Кругозір	80,7	88,8	79,0	84,8
Перепілка	69,5	55,3	62,7	62,5
Постать	69,1	88,3	67,4	74,9
Клад	68,3	81,3	67,2	72,3
Дачнянка	67,9	57,1	52,8	59,3
Кубок	58,8	76,8	66,8	67,5
Сториця	63,7	86,7	64,3	71,6
Славен	83,0	71,5	62,6	72,4
Хвала	67,6	86,4	64,3	72,8
СГІ - 100	67,3	71,3	75,3	71,3
Журавка	68,8	60,6	74,6	68,0
Оранга	68,6	64,9	60,8	64,8
Мудрість одеська	90,8	58,9	74,0	74,6
Манера одеська	68,5	90,7	71,0	76,7
Дума одеська	68,4	73,0	84,8	75,4
Щедрість одеська	83,2	72,0	77,0	77,4
Катруся одеська	70,8	69,5	70,8	70,4

Ліга одеська	76,1	57,5	64,2	65,9
Ліра одеська	67,2	66,6	-	66,9
Нота одеська	68,2	59,1	66,1	64,5
Місія одеська	67,4	62,8	54,3	61,5
Середнє (СГІ)	71,7	73,4	68,0	71,5
Дріада	79,7	83,3	68,8	77,3
Кохана	66,8	60,1	66,1	64,3
Ярославна	72,9	72,3	61,5	68,9
Кірена	67,1	52,4	60,8	60,1
Клариса	67,0	81,7	60,0	69,6
Середнє (Херсонська селекція)	70,7	70,0	63,4	68,0
Бонанза	69,6	56,2	-	62,9
Торрілд	69,0	57,6	-	63,3
Тобак	68,9	63,3	-	66,1
Акратос	67,8	51,3	47,8	55,6
Мулан	67,7	53,1	61,4	60,7
Скаген	67,2	58,8	63,6	63,2
Бумер	52,5	73,1	65,8	63,8
Середнє (закордонна селекція)	66,1	59,1	59,7	62,2
<i>Середнє за попередникам</i>	<i>69,9</i>	<i>70,5</i>	<i>65,7</i>	<i>69,0</i>